

**WYTYCZNE DLA AUTOMATÓW PRZECHOWUJĄCYCH
PRZESYŁKI LUB INNYCH AUTOMATÓW
SPRZEDAJĄCYCH, NA GRUNTACH MIEJSKICH.**

Wydział Urbanistyki i Architektury Wrzesień
2022 r.

Wstęp

Automaty przechowujące przesyłki stanowią nieodłączną część naszego życia. Szczególnie w dobie pandemii doceniliśmy ich funkcjonalność – są blisko naszego miejsca zamieszkania i pracy, nie musimy umawiać się na odbiór paczki, są po prostu wygodne.

Od kilku miesięcy obserwujemy ich gwałtowny rozwój. Pojawiają się wszędzie. Cenimy je za to, ale z drugiej strony ich spora liczebność, a także rozrastająca się konkurencja (np. książkomaty) sprawiły, że zaczęliśmy zwracać uwagę na ich estetykę, położenie, jakość. Miasto Poznań dąży do zachowania wysokiej jakości przestrzeni. Pojawiające się w niej elementy, takie jak automaty przechowujące przesyłki, zaczynają być coraz bardziej widoczne, w skrajnych przypadkach szpecąc tereny dzielnic. Wychodząc naprzeciw potrzebom współczesnego rynku, a także mając na uwadze piękno miasta, opracowane zostały niniejsze wytyczne wraz z dobrymi praktykami. Liczymy, że przyczynią się one do zwiększenia estetyki miejsc, w których będą lokalizowane automaty przechowujące przesyłki lub inne urządzenia tego typu. Pragniemy by rozwój nowych narzędzi i możliwości był nieodłącznie związany z podnoszeniem jakości oraz wartość usług w Mieście.

Architekt Miasta

Piotr Sobczak

Książkomat, źródło: Facebook

Automat przechowujący przesyłki, foto UMP

Wytyczne dla automatów przechowujących przesyłki lub innych automatów sprzedających (na gruntach miejskich).

- 1. Lokalizacje automatów przechowujących przesyłki należy projektować z uwzględnieniem niezakłóconego dostępu dla komunikacji pieszej i drogowej, a także przy miejscu postojowym dla samochodów.**

Automaty powinny być zintegrowane z istniejącą infrastrukturą pieszą i drogową. Obsługa urządzeń nie powinna zakłócać komunikacji, zarówno w przypadku wyładunku jak i załadunku przesyłek. Jeżeli maszyna znajduje się w sąsiedztwie istniejącego chodnika, przed urządzeniem powinna być zachowana przestrzeń dla pieszych, której szerokość jest zależna od charakteru zabudowy. W przypadku blokowisk lub luźnej zabudowy szerokość terenu powinna wynosić co najmniej 2 m. W przypadku zwartej zabudowy śródmiejskiej przestrzeń powinna być dostosowana do warunków i możliwości danego obszaru.

Z uwagi na konieczność wyładunku i załadunku przesyłek, w bliskim sąsiedztwie automatów (przy zachowaniu zasad ruchu drogowego), powinno być zapewnienie niezbędnej ilości miejsc postojowych służących do ich obsługi, przy czym nie mniej niż jedno miejsce postojowe. Zaleca się uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami i zapewnienie miejsca postojowego o długości 5 m i szerokości 3,6 m.

Realizacja miejsc postojowych należy w całości do inwestora planowanej inwestycji i musi być wykonana przed oddaniem automatów przechowujących przesyłki do użytkowania.

Proponowane lokalizacje urządzeń w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego (tj. w miejscu, które musi być obsługiwane bezpośrednio od strony drogi publicznej) każdorazowo wymaga uzgodnienia szczegółowej obsługi komunikacyjnej).

Przy czym zgodnie z zapisami uchwały nr LXII/1151/VII/2018 w sprawie utworzenia „Parku Kulturowego Stare Miasto” w Poznaniu niedopuszczalne jest sytuowanie tego typu urządzeń na terenie objętym uchwałą.

Lokalizacje znajdujące się w strefie ochrony konserwatorskiej wymagają uzyskania pozwolenia konserwatorskiego (m.in. Stare Miasto, Centrum i historyczne dzielnice).

2. Automaty przechowujące przesyłki zewnętrzne należy sytuować przy ścianach istniejących budynków, zaleca się rezygnację z automatów wolno stojących.

Z uwagi na gabaryty, a także na dostęp do urządzeń z jednej strony, zaleca się, aby automaty przechowujące przesyłki lokalizowane były przy ścianach istniejących budynków, w miejscach pozbawionych otworów okiennych lub drzwiowych. Rozwiązanie to wpłynie korzystnie na odbiór przestrzeni - nowy element optycznie nie będzie zakłócał dotychczasowego charakteru miejsca.

W wyjątkowych przypadkach, w miejscach niezabudowanych (szczególnie poza strefą historyczną), w których zlokalizowanie urządzeń przy budynku jest niemożliwe, dopuszcza się ich montaż w sąsiedztwie ogrodzenia (jako jego element) lub wolno stojącego.

Dopuszcza się obudowy urządzeń w przypadku urządzeń wolno stojących.

3. Parametry

Wysokość urządzenia, nie powinna być wyższa niż 3 m (za Ustawą Prawo Budowlane, art. 29, ust.2, pkt. 28) jednakże z uwagi na funkcjonalność urządzenia i odbiór paczek zaleca się niższą wysokość.

W przypadku lokalizacji automatu przechowującego przesyłki przy elewacji budynku, jego fragmenty nie powinny wystawać poza ścianę, przy której się znajduje. W pozostałych miejscach urządzenia powinny być wpasowane w istniejącą infrastrukturę.

Zakazuje się zastępowania ogrodzeń urządzeniami typu automat przechowujący przesyłki na obszarze Starego Miasta (automat przechowujący przesyłki może być sytuowany w linii ogrodzenia nieruchomości tylko w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach).

4. Estetyka

- **Kolorystyka**

Elewacja urządzenia powinna być zaprojektowana w stonowanych barwach. Zakazuje się stosowania kolorów jaskrawych.

- **Oświetlenie**

Dopuszcza się montaż oświetlenia, które ma charakter funkcjonalny. Zakazuje się stosowania oświetlenia migoczącego, kolorowego, o charakterze reklamowym (wyświetlającego komunikaty reklamowe).

- **Reklamy**

Zgodnie z zapisami do proj. uchwały krajobrazowej dla Miasta Poznania, dopuszczone są tablice lub urządzenia reklamowe:

„ w formie naklejek lub nadruków o łącznej powierzchni nie większej niż 5% płaszczyzny, na której są umieszczone na bankomatach, biletomatach, wpłatomatach, automatach sprzedających, automatach przechowujących przesyłki lub automatach służących do wykonywania innego rodzaju usług”

Zabrania się stosowania rozwiązań z użyciem reklam głosowych.

5. Wpasowanie w istniejące zagospodarowanie terenu

Urządzenie powinno być wpasowane w istniejące zagospodarowanie terenu, zarówno pod względem infrastruktury pieszej, jak i samochodowej. Nie powinno przyczyniać się do degradowania zieleni urządzonej oraz elementów małej architektury. Zaleca się sytuowanie kosza na odpady w sąsiedztwie urządzenia.

Automat przechowujący przesyłki nie powinien zakłócać estetyki danego miejsca poprzez sytuowanie na nim tablic reklamowych czy kolorowego oświetlenia.

Zakazuje się lokalizowania urządzeń na terenach parków, skwerów i terenów zieleni urządzonej i przyulicznej.

6. Dostęp dla osób z niepełnosprawnościami

Zaleca się takie projektowanie urządzeń, aby uwzględnione były potrzeby osób z niepełnosprawnościami (w tym z niepełnosprawnością narządu ruchu czy niepełnosprawnościami sensoryczno-poznawczymi), osób starszych, osób przemieszczających się z dziećmi czy rowerzystów, m.in., na:

- wysokość, z której można odebrać/ wyciągnąć przesyłkę, dostosowaną do możliwości osób korzystających z wózków inwalidzkich czy osób niższych,
- brak barier architektonicznych,

zgodnie z Zarządzeniem nr 817/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 14.11.2018 r. w sprawie stosowania Standardów Dostępności dla Miasta Poznania.

Wytyczne dla automatów przechowujących przesyłki lub innych automatów sprzedających na gruntach miejskich – podsumowanie.

1. Zapewnienie miejsca postojowego przy automacie przechowującym przesyłki.
2. Niezakłócona komunikacja pieszka.
3. Zaleca się rezygnację z automatów przechowujących przesyłki wolno stojących.
4. Odpowiednie parametry (wysokość do 3m).
5. Stonowane barwy.
6. Oświetlenie o charakterze funkcjonalnym.
7. Reklamy zgodne z uchwałą krajobrazową.

- 8. Wpasowanie w istniejące zagospodarowanie terenu.**
- 9. Zakaz lokalizowania na terenach zieleni.**
- 10. Brak barier architektonicznych (dostęp dla osób z niepełnosprawnościami).**

Procedury formalne wymagane przy lokalizowaniu automatów przechowujących przesyłki lub innych automatów sprzedających (stan na wrzesień 2022 r.):

- 1) usytuowany w pasie drogowym – wymaga zezwolenia na umieszczenie obiektu w pasie drogowym (Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu), oraz
- 2) przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków - wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę (Wydział Urbanistyki i Architektury UMP) - przy czym do wniosku należy dołączyć pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wydane na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków UMP);
- 3) na obszarze wpisanym do rejestru zabytków - wymaga dokonania zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych (Wydział Urbanistyki i Architektury UMP) - przy czym do wniosku należy dołączyć pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wydane na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków UMP);
- 4) na pozostałych obszarach, zgodnie z art. 29, ust. 2 pkt 28 Prawa Budowlanego : nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia budowa: bankomatów, biletomatów, wpłatomatów, automatów sprzedających, automatów przechowujących przesyłki lub automatów służących do wykonywania innego rodzaju usług o wysokości do 3 m włącznie.

DOBRE PRAKTYKI

Automat przechowujący przesyłki na os. Rusa w Poznaniu

Zapewniona została odpowiednia przestrzeń przed urządzeniem. Lokalizacja nie zakłóca dotychczasowego ciągu komunikacji pieszej. W bliskim sąsiedztwie znajdują się miejsca postojowe zapewniające odpowiednią obsługę na czas załadunku, jak i odbioru paczek przez klientów.

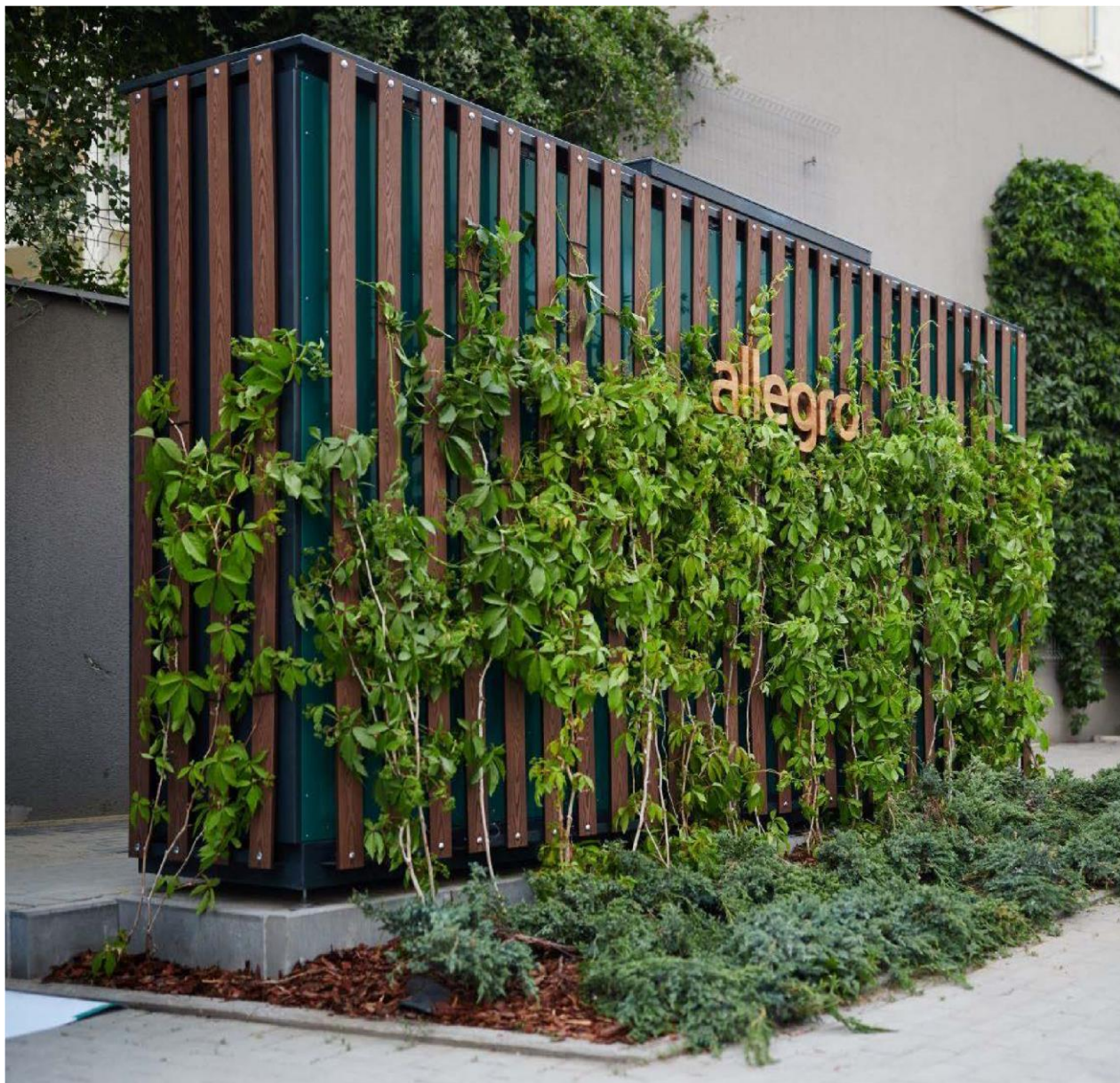
Automat przechowujący przesyłki na os. Lecha (na tylnej elewacji dyskontu)

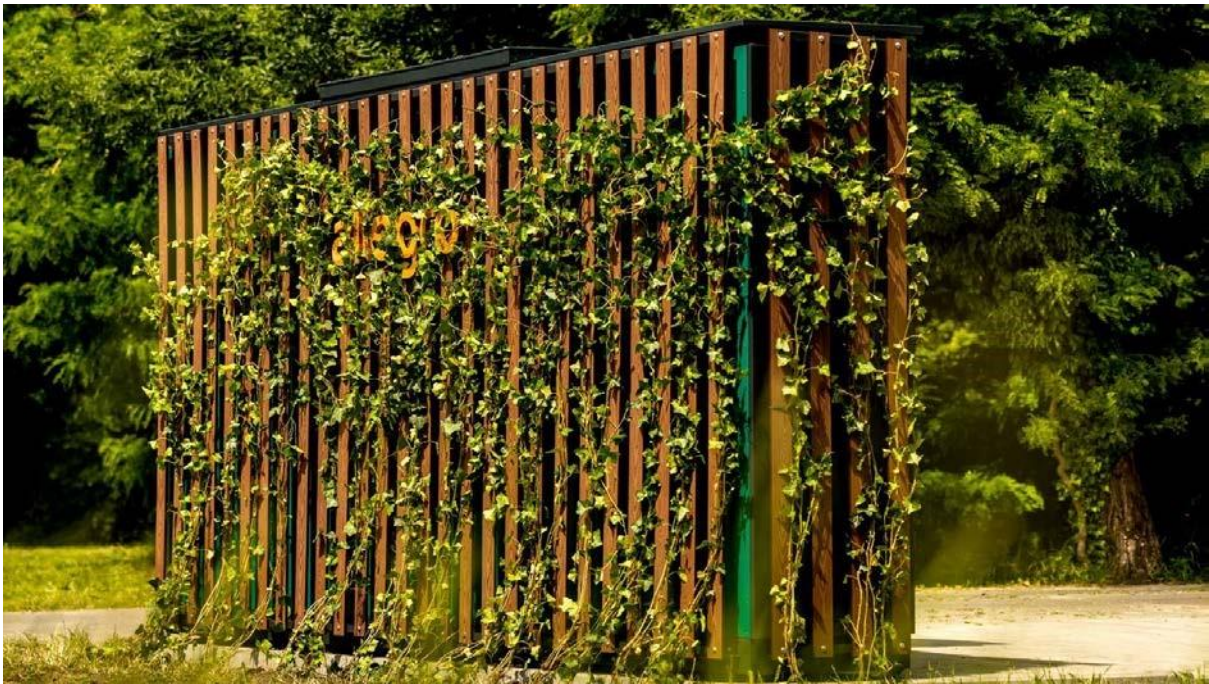
Usytuowanie urządzenia na tyłach dyskontu zapewnia odpowiedni dostęp dla pieszych. Przebiegająca nieopodal droga, zapewnia dostęp dla samochodów.

Propozycja obudowy automatu przechowującego przesyłki oraz zagospodarowania jego otoczenia – materiały dzięki uprzejmości firmy Allegro.

Automat przechowujący przesyłki na tyłach budynku stacji paliw, Rondo Rataje oraz Gdyńska/Bałtycka

LOKALIZACJE WYMAGAJĄCE KOREKTY

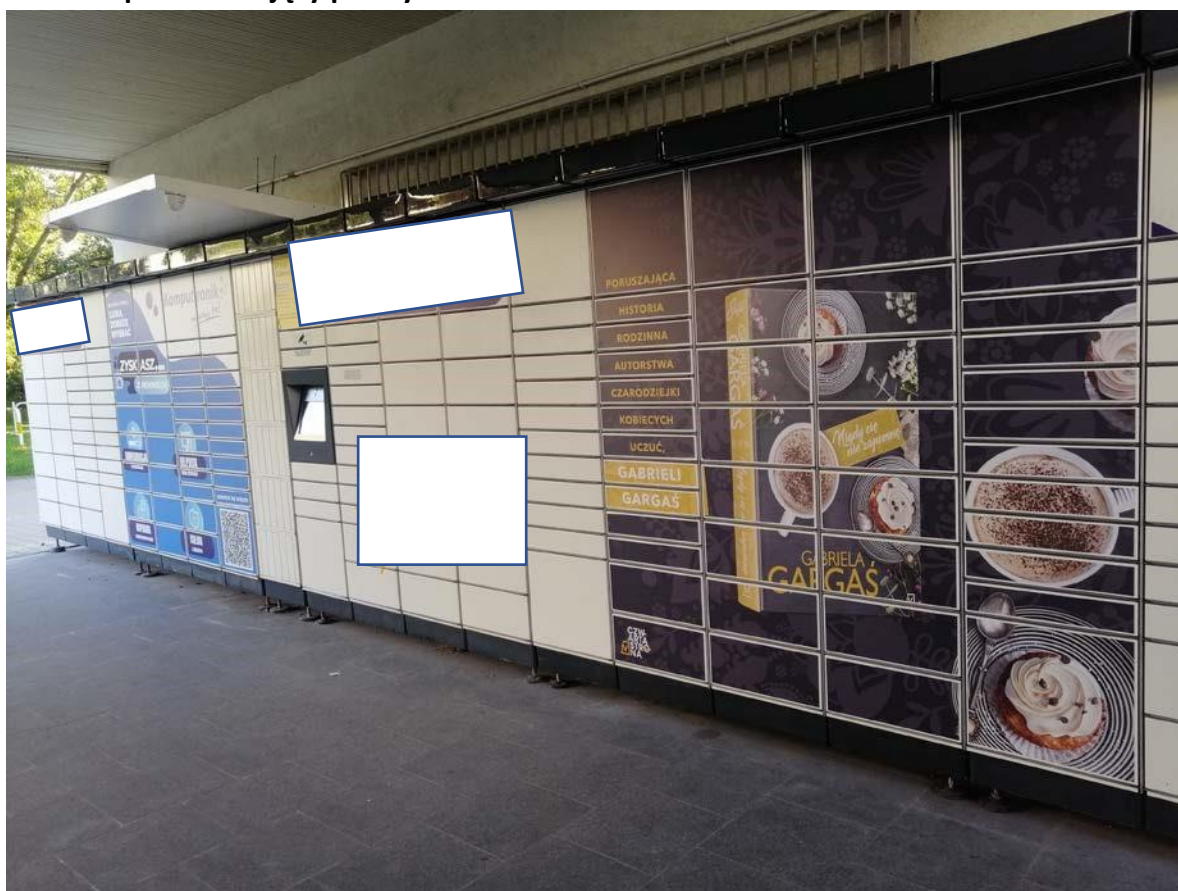
Automat przechowujący przesyłki przy ul. Kórnickiej.

Automat przechowujący przesyłki przyczynia się do pogłębiania chaosu w tej części miasta. Jego usytuowanie stworzyło dodatkową przestrzeń szpecącą swoim brakiem funkcjonalności. Zostało to wykorzystane przez pojawiające się dodatkowe 'niechciane' automaty.

Automat przechowujący przesyłki os. Lecha

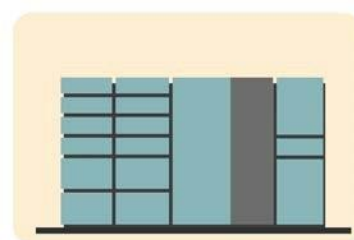

Negatywny przykład wykorzystania automatu przechowującego przesyłki jako przestrzeni reklamowej.

Automat przechowujący przesyłki os. Orła Białego

Automat przechowujący przesyłki usytuowany w bliskim sąsiedztwie chodnika. Przed urządzeniem powstała dodatkowa przestrzeń dla odbierających paczki, ale brak miejsca postojowego dla dostawcy może wiązać się z niszczeniem zieleni, która oddziela urządzenie od parkingu.

**WYTYCZNE DLA AUTOMATÓW PRZECHOWUJĄCYCH
PRZESYŁKI LUB INNYCH AUTOMATÓW SPRZEDAJĄCYCH,
NA GRUNTACH MIEJSKICH.**

Wydział Urbanistyki i Architektury we
współpracy z Zarządem Dróg Miejskich,
Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków,
Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami, oraz
Zarządem Komunalnych Zasobów Lokalowych
Wrzesień 2022 r.

Opracowanie A.Bogalecka-Pabisiak